

slu. Arhitekt je svoj pogled na zakonitost neprestanega spreminjanja prenesel tudi na urbanizem in arhitekturo ter na umetnost nasploh. Najbolj znano Fabianijevo stališče je bilo: »Vedno pride čas obnove, ki zahteva nujne spremembe, to je čas rušenja starih in uvajanje novih elementov, saj na svetu ni prostora za negibne stvari.«

Prof. Janez Koželj

Mestna občina Ljubljana in Fakulteta za arhitekturo v Ljubljani, Ljubljana, Slovenija

Pozdravni nagovor gospe Barbare Radovan, generalne direktorice Direktorata za prostor, graditev in stanovanja

Spoštovane udeleženke in udeleženci Sedlarjevega srečanja!

Vesela sem, da vam v imenu Ministrstva za okolje in prostor ter Direktorata za prostor, graditev in stanovanja lahko na začetku srečanja izrečem nekaj pozdravnih besed.

Tema letošnjega 26. Sedlarjevega srečanja sovpada s praznovanjem 150-letnice rojstva velikega slovenskega arhitekta, urbanista in teoretika Maksa Fabianija. Če k temu pridamo tudi vodilno temo letošnjega srečanja »Vizija prostorskega razvoja – urejanje voda«, takoj pomislimo na smeje in vizionarske načrte povezovanja Severnega Jadrana z Donavo prek plovnega kanala. Tudi nekatere druge Fabianijeve arhitekturne in urbanistične ureditve so postavljene ob vodo ali nad njo. Na primer znamenita dunajska zvezdarna Urania. Celo na videz razmeroma preprosta ureditev parka z bazenom pred vilo Ferrara v Štanjelu je zasnovana na zapletenem in domišljenem sistemu povezanih podzemnih zbiralnikov za vodo, ki so zbirali in hranili to dragoceno tekočino na Krasu. To in še marsikaj, povezano z vodo, priča o tankočutni naravi pravega Kraševca, česar Fabiani nikoli ni skrival, nasprotno, v najtežjih trenutkih po prvi svetovni vojni, ko so ostanki razdejanja na soški fronti razkrivali porušena in poškodovana naselja, vasi in trge, je Maks Fabiani zapustil ugledno akademsko kariero na Dunaju in se z velikim entuziazmom, predvsem pa z znanjem in voljo, lotil obnove porušene domovine.

Voda kot izziv (element) prostorskega, urbanističnega in arhitekturnega načrtovanja se pojavlja vse od časov starih civilizacij, ki so se praviloma razvile ob velikih vodotokih. Reke so po eni strani pomenile gospodarsko osnovo za razvoj naselij, tudi prvih velemest starega sveta, bile so pogosto edina transportna povezava z drugim svetom, po drugi strani pa so s svojimi cikličnimi poplavami omogočale rodovitnost in s tem blagostanje celotnih civilizacij. Tudi poznejša antična, srednjeveška in moderna mesta so se večinoma razvila ob vodnih poteh in križiščih.

V procesu prostorskega načrtovanja ima načrtovanje in upravljanje voda pomembno vlogo. In to tako na državni kot tudi na lokalni ravni. Za zagotavljanje poplavnih varnosti na širših območjih posameznih porečij država, v njenem imenu pa Ministrstvo za okolje in prostor – Direktorat za prostor, graditev in stanovanja skupaj z Direktoratom za vode in investicije – vodita postopke priprave državnih prostorskih načrtov za umeščanje različnih protipoplavnih ureditev v prostor. Pri tem včasih naletimo na nerazumevanje tako v lokalnih skupnosti kot pri posameznikih, ki ne morejo razumeti, da je skupni javni interes nad zasebnim ter da moramo pri načr-

tovanje rabe prostora spoštovati naravne procese in se jim prilagajati, v že zatečenih stanjih pa varovati zlasti človeška življenja. Tudi zato se posamezni postopki priprave državnih prostorskih načrtov vlečejo nerazumno dolgo, končni rezultati pa so kompromisne rešitve, ki v celoti ne ustrezajo nobeni strani. Zaradi neizvedenih protipoplavnih ukrepov se tudi posamezne razvojne pobude lokalnih skupnosti ne morejo pravočasno udejanjiti v novih občinskih prostorskih načrtih, tako da so vzroki in posledice načrtovanja in gradnje na potencialno poplavno ogroženih območjih tesno prepleteni.

Direktorat za prostor, graditev in stanovanja si bo tudi v prihodnje prizadeval preseči posamezne ozke in toge sektorske predpise pri načrtovanju na državni in lokalni ravni, tako da bo poskušal z vsemi déležniki v procesu načrtovanja doseči ravnovesje med razvojnimi potrebami skupnosti in varstvenimi omejitvami v prostoru. Naša razmišljanja nas vodijo v smer, v okviru katere bi v prihodnje načrtovali celovite strateške ureditve in ukrepe na področju varstva pred poplavami na regionalni ravni ter da bi bistveno bolje povezali regionalno in državno razvojno in prostorsko načrtovanje.

Prepričana sem, da bo tudi današnje 26. Sedlarjevo srečanje pripomoglo k temu, da bomo v prihodnje v našem prostoru načrtovali še bolj trajnostno!

.....
Barbara Radovan,
generalna direktorica Direktorata za prostor, graditev in stanovanja
Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Ljubljana,
Slovenija
E-pošta: barbara.radovan@gov.si